



Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 18. Execranda sunt illa, cum præiudicio tertij, sacrificia, & eorum qui ædificant Hierusalem in sanguine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

§.18 Execranda sunt illæ, cuius preiudicio ter-
rifici sacrificia, & eorum qui edificant Hieru-
salem in sanguine.

Hoc Deus expressè declaravit, se nolum
accipere sacrificium, cum præsumio
tertiij. Divina sunt planè protestationes
quæ ex ore sapientis intelligimus, & ex regie pón-
derat D. Greg. Hoc Dei mens est, illæ ferma-
mus, & acceperias dedicamus oblationes. Vt autem
in hoc non à resto trahit desierimus, exponit
nobis: quæ grata sunt illi, quæ non grata quas
recipiat, quale execratur. Primo supponit, ac-
cepto se habere sacrificia, vñique ea libi offera-
mus, & toties repetimus in lege diuina producit
Eduj. illud: Non apparebas ante cōfessum Domini vacuu-
Oblatio sufficiens alare, & odor suauitatem
est in cōfessu Al. istim. Deinde subiungit, vt Deo
se accipiat sacrificium, ex corde bo. o., pe-
terit, & requirunt procedat intentione, hanc etenim
Deus invenit. Spissus immitius Deum queritur,
& in reprobâ eius benedicitur. Hoc die Cinerum
latens explicamus. Addit insuper, vt Deo per-
fecte tue placeant oblationes: necesse est vt sis
in Dei gratia, nam Domini iniquiorum non probat
Afflissus, nec respicit in oblationes iniquiorum, nec
in multitudine sacrificiorum, eorum proprieitatibus pec-
cati. Proutem, dum opus aliquod aggredieris ex
se bonum de hoc prima sit sollicitudo, vt de pec-
catis excites contritionem, siisque in gratia &
amicitia. Quando considerat libet testamentum,
palaque scribere legationes, vt ex integro diuina
placeant misericordia: peccata prius diligenter con-
telleione expiate contendito. Veramamen in par-
ticulari clariss exponit quæ detestanda sunt facili-
ficia ea nempe omnia quæ cum dispendo tertij
Deo defertur: Immolans ex iniquo, oblatio ist
macularia, & non satis beneplacita subannationes
infractorum. Qui sacrificium immolat ex facilitatis
quæ vñitatis iniquisque contractibus pauperi
sunt ipsi fornicari. Immolans ex iniquo, nequam
quam Deo placet, sed nec Subannationes infractorum.
Hoc nomine comprehendit oblationes, quas
offer iniquus ex eo quod sur alijs sustulit: sicut
tu, vt deridum & damnationem haberet, si quis tibi
in prandio pararet, offerretque ea quæ iniusto
tibi modo latro sustulisset.

D.G. Diuino motu zelo reprehendit acriter quos-
dam Episcopos Diuini Gregorii, qui pecunias
corrupti quosdam ad sacerdotium promovebant,
eo nomine, quod ea sic sumpta pecunia quotum-
Hieron. Bapi. de Lanzar. Tom. II.

dam monasteriorum fabricis vñliter impenderet
tut: in quibus sincero corde colitur Deus: & tam
bono operi promovende non mollicum
consentebatur esse subscium. Liber ipsum audire
Ponit. Icen: Ne ergo sub obscena elemosynæ cum
peccato aliquid fiduciam accipere: aperte S. 33

Scriptura nos prohibet dicunt: Hostie impiorum 33 Proh.
abominabiles, quia offeruntur ex sceleri. Quid 33 Proh.
quid enim in D. i. sacrificio ex scelere offeruntur, 33
omnipotens Dei non placat iracundiam, sed irri-
tat. Huic rufus scriptum est. Honora Domi-
num de tuis iniquis laboribus. Qui ergo male tol-
lit, & quasi bone probent, constat sine dubio, 33 Proh.
qua Dominum non honorat. Ad cuius evidentiorem 33 c. 3.
conformatiōnem illam S. Spiritus sententiam c. 33
nucleatus explicat. Qui offert sacrificium ex
substantia pauperum, quasi qui vñtamati fi-
lium in confitu patri sui. Quantus autem do-
lor patri sui, perpendamus, & in eius confitu 33 Eccl. c.
filius vñtimeatur, & hinc facile cognoscimus, 33 c. 39.
quācum apud Deum dolor exacerbatur, quando
ei sacrificium ex rapinatisbitur. Perpende (pro-
lequitur D. Gregorius illa interpretatus verba) 33
quo suscepit, Rex animo munus, fibi ab alte-
to delatum, capitii proprii filii. Si feror quis 33 Lib. 7.
accureset. Principem apprehenderet, corde fan- 33 Epif.
guinum venisque extraheret, quem regi patri 33 Ep. 11.
barbarus offerret, de quo ferret hoc rex ani-
mo? Pariigitur mente inscipit Deus, quod ad-
fis, & pauperis immitis nimis ex fugas sanguinem 33
co illi vitamque adimas: hæc quippe illa est 33
exigua quæ vnit, fortuna; & inde postmodum
prægrandes exstis Ecclesiæ, sacella erigis opu-
lenta, bonorum operum fundationes condis emi- 33
nentes.

Norat D. Anastasius Nicenus Episcopus cre-
ditisse D. Isidorum in tales hec Dei inficta fui- 33 Lib. q. in
se terriculamente: Vt, qui adfecit Sion in san. S. Script.
guimbus, & Hierusalem in iniquitate. Non queri- 33 habetur.
tur Deus exstrucia lupanaria, non propharia, non Torn. 1.
Iudos, non theatra obsecnis representationibus, Biblioth.
non circos gladiatoribus. Hoc enim pluribus antiquis
sunt damata nominibus, sed ædes sacras, per patrum
Sion & Hierusalem indicatas: vt sciam qui eas sol. 46.
cum danno proximi, pauperumque sanguine & Mich. 2.3.
discant, quod medium Domino non grata futu- 33
ra fini & nullâ mercede digna reputabuntur, sed
& insuper illa execrabitur, grauerique castiga-
bit. Addit præfatus D. Anastasi s. Episcopum de
magistri extremito reprehendit sacello: Extrus
vi animi in velutio Ecclesiam, adficijs quidem, & 33 D. ANAS.
molitionibus præclarav: malum assem. st. alijs,
inurijs, pauperumque oppressionibus, & comp-

Ooooo

libris

tibus quod nibil aliud est, quam edificare sion is
Epist. 17. sanguinibus &c.
ad Euseb. Vi autem hoc in eligas, verbis illis, que de-
ficiunt Episcopatus, superad id spiritus S. Panis egentium
scopum vita pauperum est, qui defraudat illum, homi san-
Pelsinum. quibus est. Quia auctor in sudore panem, quasi qui
Ezecl. 34. Et qui fraudem facit mercenari fratribus sunt. Quae
25. efficiuntur oblationes, ab eo qui non præstat id ad
quod tenet operatio, nec restituunt ablata pauperibus,
non alteri iohuit, quod illi debet ex
iustitia, perire permittit pauperculam viviam,
qua coram ipso deficit, morisque pupillum panis
frustrum frustatum, Deo sunt execrandæ, sacri-
ficia sunt cum iactura proximi, & lenguine
pauperum. Causa tibi (præcanet spiritus S.)
tales offere hostias, causæ ne talibus ad Deum
confugias sanguifuga sacrificijs: Nisi offerre
Ezecl. c. 35. manuera prava, non enim suscipiet illi, & noli in-
spicere sacrificium iniustum, noniam dominus iudex
est. Optime vocat illa sacrificia iniusta: quia cum
proximi offerunt detrimeto. Nec vult Deus
illi quod offeras, iniurias proximo: Noniam
dominus iudex est.

Perpendit ad amissum D. Cyrrilus Alexandri-
nus Dei singulararem adeò cutam de lignandis a-
tribus velci licitis qualemque mundæ, qualesque
abominabilis ad sacrificia conferuntur, immunda
nulla de castra comedenter, reprobant igi-
tur aquilam, accipitrem, corvum, milvium,
ibidem, porphyronem, cygnum, pelicanum,
struthionem, apesque alias. Ut quid illas ò Do-
mino e tuis procul eliminatas sacrificijs, imo &
communi mensa exterminas? Hoc ex intento
disperant Doctores, eorumque citat senten-
tias doctrina non vulgari Theologie & Philo-
sophie sol illustrissimus D. Thom. verum-
tamen, modo nobis opinio conuenit D. Cy-
rilli: Scis quare? Quia omnes illæ volucres
sanguine vitaque pascuntur aliena, palerū scilicet
per aëta volantium, & pesciculorum per fluvi-
ta natantum: Aquila, accipiter &c. in ancylis
seruntur. Ibis, porphyron, pelicanus & cygnus
pyses insectantur. Hoc autem modo (loquitur
Diuus Cyrrillus) symbolum sunt eorum qui dis-
pendio, sanguinis, vita, & facultatibus aliorum
proprium tuerunt vitam, sicutque quartum
Deo dicare sacrificia. Detestabiles erunt illi:
renuit enim dominus acceptare sacrificia,
quietis, sanguinis, vitaque proximi pietio con-
quisita.

Mirantur omnes figuram à domino Moyis
tradidam altarium sacrificiorum. Præcipillii eri-

gat altare supremis litaniis sacrificijs, nempe
holocaustijs: immixtus quoque, ad latera altaris an-
tibus componat, vt per illos vectes transmittantur,
effictus altare, velut loculus ut ambabus mani-
bus correspondet: Fasces & vedes altare de
ligno. Scimus duos, & indutes per circulos, etiam
Exod. 27.6. ex utroque latere ad portandum. Idem de thy-
miamatis altari dipoluit, vt ostendat, illa ubi
per placere sacrificia, in quibus ita sibi conuenient
animi. Dei à cœtris, vt non deficit anor proximi
a sinistris; nec omnitem id quod ex debito fa-
ciendum est, nec proximum facienda iniuria, vt Deo
sat sciat.

Nec minuti dignum consideratione sancti re-
gis Davidis opus, & rationes quas dedit sibi pro-
prias, & nobis reliquit ad instructionem. Pre-
cipit illi Angelus erigat alta in area Ornata. Cul-
bus vii artifissimis in qua ipse quatuor altos casus viii
filii tritium bonum tenebat adiutorio. Accedit gaudi
David, obsecrat, sibi veniat aream, vt in ea Do-
mino erigat altare offerendis sacrificijs, & huius mo-
placationis. Cui ornata, ad hoc, inquit: gra-
tias aream ubi concedo, & illam in locum, & ornata
lapides in altare, & bone in sacrificium, & plau-
stra in ignis fomentum, tritum in oblationes
omnium hic tribuo, vt nemo libenter: Omnia hu-
bens præbabo. Replicat David: Nequam tu es, 1.20.
sed argenteum das quantum valer: neque enim
tibi auferre debes, & sic offerre domino holoca-
sta gratuita. Aream igitur accepit iustum pro-
ca solvens pretium, Siclos auris infra summa ponde-
rit sexcentos, licet si lucte promisisti in at-
gento: Non enim tibi auferre debeo que Deo
consecrum, nec illa diuina sapientia mactat.
Quod si ea quæ gratias Davidi offererantur po-
luit Deo holocaustum, dedicare; remique hoc
esse indicet parum honestam, & quasi iniustam
quod erit, ex unico, alijsque debito, & eo quod
contra eorum auferetur voluntatem ipsi necessi-
tatem patientibus, dicare sacrificia? Noli iniusti
sacrificium iniustum.

Hoc explicatus liquet eo, quod Sapiens in
sceleribus perpendit nationis illius prava Che-
naneorum & Amorhaorum, quibus Dei im-
dictam sibi provocarunt, ob quas suis penitios
eliminavit sedibus terrisque profligavit: illis
antiquis in habitatores terra sancta ius quos ex-
horruisti: quoniam odibilia opera illi sacrificabas. 1.21.
quæ pector, erant opera illa, quæ tam singu-
lariter nota Salomon: Addit: Per sacrificia in-
iusta. Hostias offerebant iniustas. Quæ tales?
Diis suorum sanguinem filiorum & corda con-
fecta.

secebant; quia de causa illos occidebant nati-
cida. Quis nō stupeat, non hoc ponderare Deum,
quod sacrificia ipsiis harent diem non sine
maxima Dei ipsius iniuria, tamq; e gravi il-
luminis peccato, sed hoc quod offerent sacrificia
agen-
ca cum innocentis sanguinis dispergendo, pue-
dum cum rulos trucidantes i meos; ut offendat, hos il-
luminis quam vehementissime molestat. Absit, vt
veli hoc Deus, m, qui indicem, agis, ita te
de oratione, vi negligas videre, terminumque
importet procellibus pauperem mille angulij
dolorum, sumptibus exhaustum in tempora
multa praecraftinans: non admittit: Deus, o Do-
mina, quod toto die templis infudeas, mariti
tui tarda seruitus, & obligationi minus intenta
familie. Non Deo nostro satisfacit multa fui-
date mortuorum amitteraria, si filias tuas interim
nella collata matrimonij dote perdenda expona
periculo caltitans. Non quod Ecclesijs im-
peres, dominus tuus, & vicinorum obligacioni in-
lussicens: habes spiritum S: hoc tibi protestan-
tem: *Sacrificium soluare est attendere mandata,*
& discendere ab omni iniquitate &c. *Beneplacatum* itum
et *Dominus recedere ab iniquitate.* En tibi sacrificium
quod à te flagitat. Deus, sanctam suam
obseruare legem nec mali quidquam operati *At-*
tendere mandatis. Cuius adiectum rationem. Quid
qui à te repofet Deus, hoc eo sit intuitu, vt
eis obedias voluntati: haec suis in legibus ex-
ponunt manifeste, proinde in taum Dei pla-
cebis vehementer, in quantum eius seruaueris
praecepta diligendis. *Hæc enim omnia* (inquit)
propter mandatum Dei sicut. De quo D-Chryſtolus
tractatuum edidit. Si crux quæ fecens in
Dei obsequio, destinanda fuit ad legis eius ob-
seruantiam, tu videris, qua ratione illi eridebunt
sacrificia, qui ipsa Dei mandata contumax pre-
varicari. Tu videris, quo animo illi sedebunt
oblationes, quas illi filii præscriperunt, ut effe-
rente, diuina legis de honorandis parentibus
transgressores? si non admittat cum damno
terti, tu videbas, qua fronte filiorum accepturus
sit hostias cum proprietum parentum alimenti,
vitæque detrimento. Hæc traditionum Pharisa-
carum est merito repellenda peruersitas: *Qua-*
re & vos transgredimini mandatum Dei, propter
traditionem vestram!

§. 19. *Hæc* patrem &c. *Primus* licet
creditor sit Deus, vult nibilom: *ut prius Ce-*
sari soluatur, & sicut Leo Valentia primum
locum cedi: castello.

Hæc est Dei voluntas, ut illis primo facias
casias, ad quæ vel ex iustitia vel ex charitate
vel tu status praefitipis obligaris: & his
peractis ex ijs quæ tibi superfluit, proximo iuxta
exigentia rei distributas. Aliquoties substitui in illa
responsione, quæ Dominus Pharisaos retinuit
quando associatis sibi Herodiani, ea mente ut
illum caperent in sermoni percurrenti sunt, an li-
citem effet tributum dare Cæsari, vel non; fuit
autem haec responsio adeo dura, ut ipsos adver-
sarios testatos, cuius emphasi summo perfundere
rebore, nobis autē præclararam tradiceret instruc-
tionem ipso verborum suorum ordine. Date mihi,
inquit, summis, q; o vestigial solvitur: *Cuius est*
*imago hæc & superscriptio: Dicunt ei: Cæsarius: Sit Matt. 21.
hæc igitur firma conclusio: Reddate que sunt Ce- 21,*
sarius, Cæsari, & que sunt Dei, Dyo. Attende Dñe
his, quæ dicit, videris enim ordinem pervertere:
Vter prior est Deus aut Cæsar? An non sacerdoti
tenemus Deo quam Cæsari obligatione: Tu ipse
dixisti: hoc esse primum & maximum mandatum:
Dileges Dominum Deum tuum: Secundum autem
avorem includit proximi, qui post Deum & per
Deum amari præcipitur. Cur igitur cum de sol-
uendo agitur tributo, quod Cæsari Deoque sol-
uendum præscribitur, Cæsatem Deo defini pæ-
nonendum? Hoc à te sperabatur concludendum:
Redde ergo, que sunt Dei Deo, & que sunt Cæsarie
Cæsari. Volut supremus ille Magister docete
nos, non solum hac conclusione nobis esse sel-
uenendum, quod Deo, quodque Cæsar debemus, sed
etiam eo ordine verborum conclusionis, ordinem
quem in soluendo tributum feriremus. Si primo
Deo, quæ Dei sunt reddamus, quid reddendū
Cæsari supererit? Omnia nihil. Quia quid
quid habemus, Dei est, potestque quilibet illud
Daudis usurpare, qui cum infinitis thesauris
congregasset aut, argenti gemmarum, metal-
li, æri & ferri, confituendo Dei templo illi om-
nia Deo oblaturus, hac solemni orditur prote-
statione: *Tua est Domine magnificens, & po-*
tenzia, & gloria atque virtus, & tibi laus: cum
ita enim que in celo sunt, & in terra, ina sunt
&c. tua divinitas, tua gloria, tua dominatio omnia
&c. tua sunt, Domine, omnia, & quæ de manu
tua accipimus, reddimus tibi.

Ooooo 2

S.